

Protokół
z posiedzenia
Komisji Rozwoju Wsi
z dnia 26 marca 2025 r.

Pkt 1

Przewodnicząca Komisji Rozwoju Wsi, radna Wiesława Konieczna o godz. 08:00 otworzyła posiedzenie komisji, powitała radnych oraz zaproszonych gości. Zgodnie z listą obecności w posiedzeniu uczestniczyło 6 członków Komisji Rozwoju Wsi (załącznik nr 1).

Nieobecni radni: Mirosław Zgoliński.

Uczestnicy posiedzenia niebędący członkami komisji:

- st. bryg. w st. spocz. Kazimierz Cieślak Prezes Związku Emerytów i Rencistów Pożarnictwa RP Koło nr 31 we Wrześni;
- Marek Przyjemski Kierownik Referatu Komunalnego;
- Agnieszka Kasprzak, Podinspektor w Biurze Rady Miejskiej.

Pkt 2

Przewodnicząca Komisji Rozwoju Wsi, radna Wiesława Konieczna przedstawiła porządek obrad posiedzenia Komisji Rozwoju Wsi (załącznik nr 2).

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Przedstawienie porządku obrad.
3. Przegląd hydrantów na terenie sołectw gminy Września.
4. Spotkanie z przedstawicielem Referatu Komunalnego w sprawie stanu dróg gminnych.
5. Wolne głosy i wnioski.
6. Zakończenie posiedzenia.

Komisja Rozwoju Wsi w obecności 6 radnych jednogłośnie pozytywnie zatwierdziła porządek obrad

Pkt 3

Przegląd hydrantów na terenie sołectw gminy Września.

Przewodnicząca Komisji Rozwoju Wsi, radna Wiesława Konieczna powiedziała, że wkrótce rozpocznie się okres letni, sezon żniwny. Z prognoz wynika, że susza będzie się pogłębiała. Straż Pożarna, gdy przyjeżdża na wezwanie gasić pożar, bardzo często bywa, że nie ma wody w hydrancie. Taka sytuacja miała miejsce pod koniec roku 2024 w Bierzglinie.

Przewodnicząca Komisji Rozwoju Wsi, radna Wiesława Konieczna odczytała pismo Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z dnia 18 marca 2025 r. dotyczące informacji o infrastrukturze wod-kan na terenie Gminy Września: (załącznik nr 3)

1. Na terenie każdego sołectwa, a także na obszarze miasta Września zlokalizowane są hydranty dedykowane do celów przeciwpożarowych. Lokalizacja, parametry oraz stosowne oznaczenia, zostały uzgodnione i zaakceptowane przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej we Wrześni.
2. Spółka PWiK prowadzi stały monitoring i kontrole ciśnienia wody na wyjściu ze stacji. Stosowane przez Dział Produkcji wody oraz Dział Eksploatacji Sieci Wod-Kan rozwiązania techniczne, mają za zadanie optymalizować i dostosować ciśnienie wody w sieci do wymogów i oczekiwań naszych odbiorców. Przykładem jest system DDD wdrożony na terenie miasta. System ma za zadanie kontrolować i utrzymywać na stałym poziomie ciśnienie wody w sieci wodociągowej. W przypadku nagłego, gwałtownego poboru wody w danym rejonie miasta, spowodowanego np. uzupełnianiem wody w trakcie akcji gaśniczej, system utrzymuje stałe ciśnienie i reguluje układ tak, aby zapewnić ciągłość dostaw wody dla każdego odbiorcy. Obecnie PWiK zapewnia dostawę wody o ciśnieniu nie mniejszym niż 3,5 bar (0,35 MPa).
3. Hydranty dedykowane do celów przeciwpożarowych posiadają widoczne i trwałe oznakowania mające ułatwić dostęp i obsługę służbom pożarniczym. Natomiast pozostałe hydranty, przeznaczone do celów eksploatacyjnych sieci wodociągowych, posiadają stosowne oznaczenia dostępne wyłącznie służbom PWiK.
4. PWiK nie posiada planu wymiany sieci wodociągowych. Mimo to systematycznie realizujemy budowę nowych sieci wodociągowych, które zastępują istniejące awaryjne odcinki oraz azbestocementowe sieci. Budowa nowych sieci uzależniona jest od dostępnych środków finansowych.

5. Sieć kanalizacji sanitarnej znajduje się na terenie 12 wsi: Białężyce, Bierzglinek, Chocicza Mała, Chwalibogowo, Gutowo Małe, Nowy Folwark, Oblaczkowo, Przyborki, Psary Małe, Psary Polskie, Słomowo, Sokołowo.

Przewodnicząca Komisji Rozwoju Wsi, radna Wiesława Konieczna poprosiła o zabranie głosu Prezesa Związku Emerytów i Rencistów Pożarnictwa RP Koło nr 31 we Wrześni, st. bryg. w st. spocz. Kazimierza Cieślaka.

Prezes Związku Emerytów i Rencistów Pożarnictwa RP Koło nr 31 we Wrześni, st. bryg. w st. spocz. Kazimierz Cieślak powiedział, że Straż Pożarna bazuje na przepisie, który obowiązuje w całej Polsce. Jest to Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji od 2009 roku. Powyższy przepis obejmuje nie tylko hydranty, ale również Zakłady Przemysłowe, które w przypadku braku wody, muszą posiadać taki zbiornik przeciwpożarowy. Jeżeli chodzi o te hydranty, które są sprawne to takie, które mają dobre ciśnienie - wymagane rozporządzeniem. Raz do roku są one dostarczane do Komendy Straży Pożarnej przez Przedsiębiorstwa Wodociągów. Dyspozytor, który generalnie dysponuje u siebie środki niedaleko zdarzenia, widzi na mapie, gdzie to jest. W Komendzie Straży Pożarnej budowany jest tzw. system cyfrowy map. W niedalekim czasie zostanie ten system wprowadzony i w przypadku jak wodociągi przywiozą hydranty, zostanie to wprowadzone w jednostki. Jednostki Straży Pożarnej jadąc na ćwiczenia, będą te hydranty sprawdzały (poprzez ich odkręcenie i sprawdzenie ubytku wody). Hydrant jest oznakowany w bardzo prosty sposób literą H i powinien mieć zasuwę hydrantową. Straż Pożarna dysponuje sprzętem do odkręcania hydrantów, by wszystko udroźnić. Sieć wodociągowa w mieście w niektórych jednostkach osadniczych, czy we wioskach jest lekko przestarzała, dlatego tego ciśnienia nie można zwiększyć, tak jakby się chciało. Rozporządzenie z roku 2009 roku mówi jednoznacznie, że nie ma tam wielkiej wydajności. Hydrant przeciwpożarowy posiada objętość 5 dm³ czyli 5 litrów wydajności, przy ciśnieniu 0,1 Pa. W przypadku nowych osiedli np. Nowy Folwark, sieć jest budowana na hydrantach końcowych. Ich wydajność jest zupełnie inna, ponieważ są to nowe sieci hydrantowe i oczekuje się od nich nowych wymagań, które są zdecydowanie spełnione. Dokładna sieć wodna, gdzie są poszczególne odcinki zasilania, jest znana wyłącznie przedsiębiorstwu wodociągowemu. W przypadku dużego pożaru, dyspozytor Straży Pożarnej wzywa tą jednostkę, która pełni służbę całodobową, jednostka przyjeżdża i zakręca niektóre odcinki, żeby zwiększyć daną sieć. W miejscowościach ościennych, nie ma informacji ściśle sprecyzowanej o ilościach rozmieszczonych hydrantów. Rozporządzenie precyzuje bardzo ogólnie, że hydrant powinien znajdować się w zależności od gęstości ludności. W przypadku hydrantu, który

nie działa, Straż Pożarna natychmiast interweniuje do przedsiębiorstwa wodociągów, by go naprawić. Nagminną rzeczą, która wymaga ciągłego uzupełnienia i ginie to tzw. naślepki hydrantowe aluminiowe, które powodują, że do hydrantu nie dostają się różnego rodzaju zanieczyszczenia (piach). Obecnie wprowadzono plastikowe naślepki do hydrantu, by wyeliminować ich kradzież. Większym zagrożeniem dla ludzi jest okres zimowy, niż letni. Zdarza się, że pożar gaszony jest tylko z samochodu pożarniczego, który dostarcza wodę, ponieważ hydrant w tym momencie, przy uruchomieniu przy temperaturze -15°C zamarza. Woda z tzw. węża również. Komenda Powiatowa posiada pojazd, który otrzymała kilka lat temu. Posiada on kilka tysięcy litrów wody. Technika gaszenia obecnie polega na tym, żeby wody było mało i zniszczenia pożarowe były jak najmniejsze. W dwóch ostatnich samochodach, które zostały zakupione do miejscowości: Gozdowo i Kaczanowo, znajduje się pompa wysokociśnieniowa, posiadająca 50 atmosfer. Gaszenie odbywa się, przez zdmuchnięcie i woda jest tylko dodatkiem do zdmuchnięcia. Gasząc takim systemem, zużycie wody jest mniejsze i starczy na pół godziny. Duży pożar trwa około pół godziny, natomiast mały, średnio około od 10-15 min. Według rozporządzenia, ilość wody, która znajduje się w hydrancie, ma starczyć na dwie godziny. Basen miejski na ul. Koszarowej we Wrześni, był gaszony dwie godziny. Potrzeba było bardzo dużo wody, użyte zostały do tego celu cysterny. Pożar w miejscowości: Bierzglinek przy hurtowni rowerów, gdzie było bardzo dużo tworzyw sztucznych, które się zapaliły, trwał długo, ponieważ była tam wysoka gęstość obciążenia ogniowego. Dach budynku unosił się, od wysokiej temperatury. Nie można było wejść do środka, gaszenie odbywało się z zewnątrz, na dworze panował mróz.

Radny Bogumił Kwiatkowski zapytał o czas, gdy wodociągi zakręcają i zwiększają ciśnienie podczas pożaru?

Prezes Związku Emerytów i Rencistów Pożarnictwa RP Koło nr 31 we Wrześni, st. bryg. w st. spocz. Kazimierz Cieślak wyjaśnił, że kiedy widoczne jest, że akcja będzie rozwojowa, dyspozytor kontaktuje się z wodociągami (na bezpośrednią linię) - jak wodociągi nie mają awarii, przyjeżdżają praktycznie od razu po zgłoszeniu. Dowódca precyzuje parametry ciśnienia. Zwiększenie ciśnienia w startej linii powoduje powstanie kolejnej awarii w krótkim czasie. W rurze wodociągowej po upływie 15 lat znajduje się głównie osad, który powoduje pęknięcia, korozję. Na dzień dzisiejszy Straż Pożarna będzie korzystała z map cyfrowych i jest to duże udogodnienie.

Przewodnicząca Komisji Rozwoju Wsi, radna Wiesława Konieczna zapytała jak wygląda sytuacja z wypalaniem traw?

Prezes Związku Emerytów i Rencistów Pożarnictwa RP Koło nr 31 we Wrześni, st. bryg. w st. spocz. Kazimierz Cieślak wyjaśnił, że obecnie nie stosuje się wypalania traw. Wynika to z obawy rolników przed pożarem i przed dopłatami. Są również apele ze strony Straży Miejskiej, by tego nie stosować, ponieważ jest duże zadymienie powietrza, niszczy się także przyrodę.

Pkt 4

Spotkanie z przedstawicielem Referatu Komunalnego w sprawie stanu dróg gminnych.

Przewodnicząca Komisji Rozwoju Wsi, radna Wiesława Konieczna poprosiła o zabranie głosu przez Pana Marka Przyjemskiego kierownika Referatu Komunalnego. Odczytała pismo, które zostało do Pana kierownika wystosowane (załącznik nr 4):

1) Jak wygląda sprawa realizacji zleceń-wniosków zatwierdzonych na Komisji Bezpieczeństwa i Polityki Społecznej?

Marek Przyjemski Kierownik Referatu Komunalnego wyjaśnił, że jeżeli chodzi realizację zleceń-wniosków zatwierdzonych przez Komisję Bezpieczeństwa i Polityki Społecznej to Referat Komunalny kończy opracowanie projektu realizacji organizacji ruchu. Niespodziewane trudności wystąpiły kierując się z miejscowości: Psary Wielkie w kierunku Psar Małych (dokładnie w lesie, przy wąskiej drodze) próg zwalniający, który został przez komisję zaopiniowany, tak naprawdę niewiele zmieni. Jeżeli zostanie zamontowany w części asfaltowej – zostaje wtedy cała część dwóch poboczy. Należy zastanowić się jak rozmieścić słupki, ponieważ jedna część zostanie zablokowana. Referat otrzymał również opinię pozytywną Powiatowej Komendy Policji we Wrześni w sprawie montażu drugiego progu zwalniającego w miejscowości Neryngowo (przy wjeździe od strony Kaczanowa oraz modernizację istniejącego tam progu).

2) Jaka ilość eternitu pozostała do utylizacji?

Marek Przyjemski Kierownik Referatu Komunalnego wyjaśnił, że aktualne dane pochodzą ze strony azbestowej: z 6,5 mln ton azbestu zostało usunięte 2 mln, natomiast pozostało jeszcze do usunięcia 4,5 mln. Według Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu należy go usunąć do 2032 roku. Nie można zmusić właściciela do usunięcia azbestu, ponieważ musi on w tym momencie zmienić dach. W roku ubiegłym Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa wprowadził dopłaty dla rolników do usuwania wyrobów zawierających azbest.

Radna Inez Niszczyk-Sieradzka zapytała w jakim okresie gmina realizuje program azbestowy?

Marek Przyjemski Kierownik Referatu Komunalnego wyjaśnił, że Zarząd Powiat Wrzesińskiego ogłasza nabór wniosków na usuwanie azbestu na okres dwóch lat.

Radny Łukasz Cichy zapytał ile osób było zainteresowanych usunięciem azbestu?

Marek Przyjemski Kierownik Referatu Komunalnego wyjaśnił, że od początku roku kilkadziesiąt osób pytało się o kolejny nabór.

Radny Łukasz Cichy zapytał o koszt usunięcia azbestu?

Marek Przyjemski Kierownik Referatu Komunalnego wyjaśnił, że w przypadku małych budynków, nie są to duże koszty. Dużym kosztem dla właściciela może okazać się przykładowo stodoła na wsi.

3) Sposób łatania dziur na drogach wiejskich.

Marek Przyjemski Kierownik Referatu Komunalnego wyjaśnił, że w okresie zimowym zalepia się dziury, by przetrwać trudny okres, natomiast w okresie letnim dziury są po prostu wycinane.

4) Równanie dróg gruntowych równiarką, zbieranie poboczy.

Marek Przyjemski Kierownik Referatu Komunalnego wyjaśnił, że drogi gruntowe są łatanie w zależności od potrzeb. Odbywa się to kompleksowo, raz do roku, tam gdzie są budowane osiedla, na wsiach również. Urząd gminy nie posiada „dziesięciu” równiarek w związku z tym, zaczyna się od terenów zamieszkałych. Pracę równiarką zaczyna się obecnie od miejscowości Bierzglinek (całe osiedle).

5) Ile świetlic wiejskich jest w stanie takim jak świetlice w miejscowościach: Osowo, Chocicza Mała?

Radny Bogumił Kwiatkowski powiedział, że komisja ma w planie wykonać przegląd świetlic. W Psarach Małych świetlica jest po remoncie, natomiast na zewnątrz budynek nie był remontowany. Według Pani Sołtys, ściany zaczęły „puszczać wodę”, zrobiły się ciemne i powstał nieestetyczny grzyb. Jeżeli dość szybko nie zabezpieczy się budynku przed wilgocią - będzie kłopot. Czy w jakiś sposób gmina pochyli się nad tym?

Radny zapytał, do których świetlic zgłaszano najwięcej problemów remontowych, w których sołectwo nie poradzi sobie z funduszu sołectkiego?

Marek Przyjemski Kierownik Referatu Komunalnego odpowiedział, że takich świetlic, które wymagają remontowych potrzeb, dużo nie ma. Najtrudniejsza sytuacja jest w Węgierkach. Referat Inwestycyjny w tej sytuacji dysponowałby większą ilością informacji.

6) Zamiatanie ulic, sadzenie kwiatów.

Marek Przyjemski Kierownik Referatu Komunalnego wyjaśnił, że przetarg na utrzymanie czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Września odbędzie się dnia 27 marca 2025 r., natomiast za punkt dotyczący sadzenia kwiatów odpowiada Referat Zieleni Miejskiej.

Pkt 5

Wolne głosy i wnioski.

Radny Maciej Słowiński zapytał, jak w tym roku wygląda umowa na koszenie, czy sołectwa mogą wykonać „usługę koszenia”?

Marek Przyjemski Kierownik Referatu Komunalnego odpowiedział, że w tym roku, będzie wyglądało to zupełnie inaczej. Obecnie trwają na ten temat rozmowy. Nie można jednoznacznie odpowiedzieć.

Radny Maciej Słowiński zapytał, czy gmina przystąpi do naboru wniosków w ramach programu dotyczącego zbierania folii rolniczych?

Marek Przyjemski Kierownik Referatu Komunalnego odpowiedział, że gmina nie przystąpi do naboru wniosków w ramach programu, natomiast dysponuje ofertą zeszłoroczną, która obejmowała

zbieranie folii rolniczych. Na stronie internetowej urzędu zostanie taka informacja zamieszczona. Tak naprawdę odbiór folii rolniczych powinien odbywać się z tych firmy, które sprzedają nawozy.

Komisja Rozwoju Wsi ustaliła, że w miesiącu czerwcu dokona objazdu świetlic wiejskich w miejscowościach: Sołeczno, Osowo, Psary Małe, Sobiesiernie oraz Chocicza Mała. Po konkursie Pięknieje Wielkopolska Wieś na rok 2025 i projektach przedstawionych w konkursie, komisja w miesiącu: wrzesień/październik zapozna się z ich realizacją.

Pkt 6

Wobec wyczerpania porządku obrad **Przewodnicząca Komisji Rozwoju Wsi, radna Wiesława Konieczna** o godz. 10.10 zamknęła posiedzenie komisji. Protokół zawiera 8 ponumerowanych stron. Wszystkie załączniki znajdują się do wglądu w Biurze Rady Miejskiej w Urzędzie Miasta i Gminy Września.

Przewodnicząca Komisji Rozwoju Wsi
/-/ **Wiesława Konieczna**

Protokolant
/-/ **Agnieszka Kasprzak**